

Жинақтаушы зейнетақы қорлары үшін тәуекелдерді басқару жүйелерінің болуына қойылатын талаптарды белгілеу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі N 133 Қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2007 жылғы 13 маусымда Нормативтік құқықтық кесімдерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне N 4734 болып енгізілді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2009 жылғы 7 шілдедегі N 135 Қаулысымен.

Күші жойылды - ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2009.07.07 N 135 (қолданысқа енгізілу тәртібін 5-тармақтан қараңыз) Қаулысымен.

Жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі (бұдан әрі - Агенттік) Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ** :

1. Осы қаулыда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ашық валюталық позиция - бұл жинақтаушы зейнетақы қорының жеке шет мемлекет (шет мемлекеттер топтары) валютасына қойылатын талаптарды (міндеттемелерді) жинақтаушы зейнетақы қорының сол шетел валютасына қойылатын міндеттемелеріне (талаптарына) қарағанда күшейтуі;

2) әрараптандыру - жинақтаушы зейнетақы қорының активтерін олардың құнын азайтудың тәуекелін төмендету мақсатында Қазақстан Республикасы заңнамасымен рұқсат берілген әр түрлі қаржы құралдарына орналастыру;

3) баға тәуекелі - қаржы құралдарының нарықтық құнына әсер ететін, қаржы рыноктарындағы жағдай өзгерген жағдайда туындайтын қаржы құралдары құнының өзгеруі салдарынан болатын шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі ;

4) бэк-офис - негізгі функциясы қаржы құралдарымен жасалатын мәмілелерді орындау, фронт-офистен алынған бастапқы құжаттар негізінде қосалқы есепте жасалған операцияларды тіркеу, жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы

құралдары мен ақшасын есепке алу болып табылатын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі;

5) бэк-тестинг - жинақтаушы зейнетақы қоры бойынша тарихи деректерді пайдалану арқылы және есептелген нәтижелерді көрсетілген операцияларды жасаудың ағымдағы (нақты) нәтижелерімен салыстыра отырып тәуекелдерді өлшеу рәсімдерінің тиімділігін тексеру әдістері;

6) валюталық тәуекел - жинақтаушы зейнетақы қоры өз қызметін жүзеге асырған кезде шетел валюталары бағамдарының өзгеруімен байланысты шығыстардың (шығындардың) пайда болу тәуекелі. Шығыстардың (шығындардың) қауіптілігі құндылық түріндегі валюталар бойынша позицияларды қайта бағалаудан туындайды;

7) гэп - сыйақы ставкаларының өзгерісіне ұшыраған немесе белгілі бір мерзім ішінде өтеуге жататын жинақтаушы зейнетақы қорының активтері мен міндеттемелерінің көлемін салыстыру негізінде пайыздық тәуекелін және өтімділікті жоғалту тәуекелін өлшеу әдістері;

8) елдің (трансферт) тәуекелі - шет мемлекеттің немесе шет мемлекет резидентінің қаржы тәуекелдеріне қатыссыз себептер жөніндегі міндеттемелер бойынша төлем қабілетсіздігі немесе жауап беру ниетінің болмауы салдарынан болған шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі;

9) жинақтаушы зейнетақы қорының валюталық нетто-позициясы - жинақтаушы зейнетақы қорының барлық шетел валюталары бойынша ұзақ позициясының жиынтық сомасының және барлық шетел валюталары бойынша қысқа позицияның жиынтық сомасының арасындағы айырмашылық;

10) инвестициялық декларация - активтері инвестициялық басқаруда болатын жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесі бекіткен және Қазақстан Республикасының барлық аумағында он бес мыңнан кем емес данамен таратылатын мерзімді баспасөз басылымдарында басылған инвестициялау объектілерінің тізбесін, мақсатын, стратегияларын, шарттарын және зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық қызметтің шектеулерін, хеджирлеу және әртараптандыру талаптарын белгілейтін құжат;

11) кредиттік тәуекел - бағалы қағаз шығару талаптарымен белгіленген мерзімде инвесторға тиесілі негізгі борышты және сыйақыны эмитенттің

төлемеуі салдарынан шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі. Сондай-ақ кредиттік тәуекелге своптар, опциондар және бағалы қағаздар бойынша есеп айырысуларды реттеу кезеңінде міндеттемелерді әріптестің орындамауына байланысты туындайтын залал тәуекелі кіреді;

12) қысқа валюталық позиция - жеке шет мемлекетінің (шет мемлекеттер топтарының) валютасындағы ашық валюталық позиция, міндеттемелерді (міндеттемелердің жиынтық сомасы мен шартты міндеттемелерді) жинақтаушы зейнетақы қорының сол шетел валютасындағы талаптарына (активтердің жиынтық сомасы мен шартты талаптарына) қарағанда күшейтуі;

13) операция тәуекелі - жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі бақылау ұйымына қойылатын талаптарды бұзуы (сақтамауы) салдарынан шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі. Операция тәуекеліне сондай-ақ операциялық (компьютерлік) жүйелердегі елеулі іркілістердің туындауына байланысты тәуекелдер, белгіленген лимиттердің асып кетуі, бағалы қағаздармен немесе бэк-офис жұмысы барысында операторлардың қателерімен операциялар жасаған кездегі а л а я қ т ы қ ж а т а д ы ;

14) өтімділікті жоғалту тәуекелі - жинақтаушы зейнетақы қорының өз міндеттемелерін орындамауы не уақтылы орындамауына байланысты тәуекел. Бағалы қағаздар өтімділігін жоғалту тәуекелі активтер сияқты олардың тез сатылу қабілеттілігімен, төмен шығасылармен және қолайлы бағалар бойынша а й қ ы н д а л а д ы ;

15) пайыздық тәуекел - сыйақы ставкаларының қолайсыз өзгеруі салдарынан туындаған шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі, оның ішінде: орналастырған активтер мен тартылған міндеттемелерді (белгіленген сыйақы ставкалары кезінде) қайтару және өтеу мерзімдерінің сәйкес келмеуінен шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі; өзге тең жағдайларда ұқсас баға сипаттамасы бар құралдардың бірқатары бойынша алынатын және төленетін сыйақыны есептеу және түзетудің түрлі әдістерін қолдануға байланысты негізгі тәуекел;

16) рыноктық тәуекел - қаржы рыноктарының қолайсыз қозғалыстарымен байланысты шығыстардың (шығындардың) туындау тәуекелі. Рыноктық тәуекелдің макроэкономикалық табиғаты бар, яғни қаржы жүйесінің

макроэкономикалық көрсеткіштері рыноктық тәуекелдің көздері болып табылады ;

17) стресс-тестинг - жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жай-күйіне ерекше, бірақ жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіне әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғалардың нақты әсер етуін өлшеу әдісі;

18) тәуекелдерді басқару жүйесі - бұл процеске төрт негізгі элемент кіреді: тәуекелді бағалау, тәуекелді өлшеу, тәуекелді бақылау және тәуекел мониторингі ;

19) уәкілетті орган - қаржы рыногын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

20) ұзақ валюталық позиция - жеке шет мемлекетінің (шет мемлекеттер топтарының) валютасындағы ашық валюталық позициясы, оларға қойылатын талаптарды (активтердің жиынтық сомасы мен шартты талаптарды) жинақтаушы зейнетақы қорының сол шетел валютасындағы міндеттемелеріне (міндеттемелердің жиынтық сомасы мен шартты міндеттемелеріне) қарағанда күшейтуі ;

21) фронт-офис - салымшылармен және алушылармен жасалатын жұмысты жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі;

22) "stop-loss" - лимиттерді белгілеу саясаты, қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша залалдың шекті түрде жол берілетін деңгейі.

2. Осы қаулының қолданылуы зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар жинақтаушы зейнетақы қорларына таралады.

3. Жинақтаушы зейнетақы қорлары үшін тәуекелдерді басқару жүйесі:

1) осы қаулының 1-қосымшасына сәйкес тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыруға ;

2) осы қаулының 2-қосымшасына сәйкес қаржы құралдарымен операцияларды жүргізу практикасына;

3) осы қаулының 3-қосымшасына сәйкес ақпараттық жүйелердің және ақпаратты басқару жүйелерінің жұмыс істеуіне қойылатын талаптардың сақталуын көздейді.

4. Қаржы құралдарымен дербес операцияларды жүзеге асырмайтын жинақтаушы зейнетақы қорларына тәуекелдерді басқару жүйелерінің болуына

қойылатын мынадай талаптар таралмайды, мыналармен анықталған:

"Талаптар критерийлері" бағанасының 9, 11 жолдарымен, 12-жолының бірінші абзацымен, "Талаптар критерийлері" бағанасының 16-жолының алтыншы абзацымен, 17, 18-жолдарымен, "Талаптар критерийлері" бағанасының 20-жолының екінші абзацымен, осы Ереженің 1-қосымшасының 22-жолымен;
осы ереженің 2-қосымшасымен;

"Талаптар критерийлері" бағанасының 1-жолының үшінші абзацымен, осы Ереженің 3-қосымшасының 2-жолымен;

осы ереженің 4-қосымшасының 21, 28, 35-38, 42, 45, 51-66, 67, 69-жолдарымен;

осы ереженің 5-қосымшасының 4, 5, 6, 9, 10, 12-25-жолдарымен.

5. Осы қаулының 4-қосымшасында айқындалған жинақтаушы зейнетақы қорларының орындауы үшін міндетті талаптардың негізгі критерийлері.

6. Осы қаулының 5-қосымшасында айқындалған жинақтаушы зейнетақы қорларының орындауы үшін міндетті талаптардың қосымша критерийлері.

7. Жинақтаушы зейнетақы қоры есепті жылдан кейінгі жылдың 1 шілдесінен кешіктірмей жыл сайын уәкілетті органға осы қаулының 1-3 қосымшаларында көрсетілген талаптарды орындауды бағалау бойынша өздерінің дайындаған есептерін ұсынады.

Осы есепте мыналар бар:

1) тәуекелдері басқару жүйелерінің болуына қойылатын талаптардың толық тізбесі және талаптардың критерийлері;

2) жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдері басқару жүйелерінің болуына қойылатын әрбір талапқа және талаптардың критерийлеріне, оның ішінде жинақтаушы зейнетақы қорының көрсетілген талаптарға сәйкестігін егжей-тегжейлі анықтайтын сәйкестік (сәйкессіздік) бағасы;

3) жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді басқару жүйесіндегі кемшіліктер, оның ішінде тәуекелдерді басқару жүйесінің болуына қойылатын талаптар және талаптар критерийлері бойынша кемшіліктер;

4) тәуекелдерді басқару жүйесіндегі кемшіліктерді жою бойынша қажетті іс-шаралар.

8. Зейнетақы жарналарын тарту және зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру бойынша қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар жинақтаушы зейнетақы

қорларына 2008 жылғы 1 қаңтарға дейінгі мерзімде осы қаулының 5-қосымшасымен айқындалған қосымша талаптар критерийлерін орындауды қамтамасыз етсін.

9. Осы қаулы "Лицензиялау туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 11 қаңтардағы Заңы қолданысқа енгізілген күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

10. Стратегия және талдау департаменті (М.С. Бөбеев):

1) Заң департаментімен (М.Б. Байсынов) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу ш а р а л а р ы н қ о л ғ а а л с ы н ;

2) осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап он күндік мерзімде оны Агенттіктің мүдделі бөлімшелеріне, жинақтаушы зейнетақы қорларына және "Қазақстан Қаржыгерлер қауымдастығы" Заңды тұлғалар бірлестігіне жіберсін.

11. Агенттіктің Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс бөлімі осы қаулыны Қазақстан Республикасының бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қолға алсын.

12. Осы қаулының орындалуын бақылау Төрағаның орынбасары Ғ.Н. Өзбековке жүктелсін.

Төраға

Қазақстан Республикасы Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі

Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі

N 133 қаулысына 1-қосымша

Тәуекелді басқару жүйесін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

№	Талаптар атауы	Талаптар критерийі
1.	Директорлар кеңесі ұзақ мерзімді корпоративті стратегияны қалыптастырды.	Жинақтаушы зейнетақы қорының корпоративті стратегиясында жинақтаушы зейнетақы қоры қызметінің қысқа мерзімді (бір жылға дейін) және ұзақ мерзімді (бір жылдан он жылға дейін) мақсаттары а н ы қ т а л д ы . Жинақтаушы зейнетақы қорының ұзақ мерзімді стратегиясы бұрын жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіне жағымсыз әсер еткен факторларды болдырмау мақсатында жасалды және тұрақты жетілдіріледі. Директорлар кеңесі

		инвестициялық декларацияны бекітті.
2.	Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін ішкі құжаттарды бекітеді.	<p>Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін ішкі құжаттарды бекітеді, оның ішінде:</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының мүддесіне байланысты дауларды реттеу жөніндегі тәртіпті;</p> <p>функциялары тәуекелдерді басқару жөніндегі рәсімдердің орындалуын көздейтін қызметкерлерге қойылатын біліктілік талаптарын;</p> <p>тәуекелдерді басқару тәртібін;</p> <p>ішкі аудит жөніндегі тәртіпті;</p> <p>ішкі бақылау жөніндегі тәртіпті;</p> <p>есепке алу саясатын;</p> <p>ақпараттық қауіпсіздік тәртібін.</p>
3.	Директорлар кеңесі ішкі аудитті жүргізу тәртібін бекітеді.	<p>Ішкі аудит бойынша құжаттарда ішкі аудит қызметінің директорлар кеңесіне және жинақтаушы зейнетақы қоры басқармасына әрбір тексерулердің нәтижелерін ұсынудың оңтайлы мерзімдері көзделеді.</p> <p>Ішкі аудит қызметінің өкілеттігі бөлімше үшін орындалуы міндетті болып табылатын жүргізілген тексерулер қорытындысы бойынша ұсыныстар әзірлеуді көздейді, сонымен қатар оларды жүзеге асыру тәсілдері мен талаптарын тікелей бөлімшелер белгілейді.</p> <p>Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелері ішкі аудит қорытындысы бойынша қабылданатын іс-шараларды және оларды оңтайлы орындау мақсатында жүргізген және жоспарланған мониторингті жүзеге асырады.</p> <p>Ішкі аудит қызметі қаржылық қызметтің жаңа түрлерін енгізу кезінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтауға байланысты, жинақтаушы зейнетақы қорында қосымша ықтимал тәуекелдердің пайда болу мүмкіндігіне баға береді.</p> <p>Басқарма әр тексеру нәтижесі бойынша ішкі аудит қызметінің аудиторлық есебін талдайды және директорлар кеңесіне анықталған кемшіліктерді жою үшін тиісті шараларды қабылдау жөнінде ұсыныстар жасайды.</p>
4.		

	<p>Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіне басқару есептілігі жүйесінің ішкі аудит қызметі ұсынған аудиторлық есептерін, сондай-ақ сыртқы аудиторлардың аудиторлық есептерін ұсыну арқылы мониторинг жүргізеді.</p>	<p>Ішкі аудит қызметі уәкілетті органның ықпал ету шаралары мен өзге талаптарын, ішкі және сыртқы аудиторлардың ұсынымдарын орындауына, жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі ережелер мен рәсімдерді сақтауына бақылау жасайды.</p> <p>Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жағдайын бақылауға мүмкіндік беретін қажетті ақпаратты тиісінше алады, жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы қаржы жылына жоспарланған мақсатына жинақтаушы зейнетақы қорының жету мәніне арналған қызметіне талдау мен бағалау жүргізеді.</p> <p>Директорлар кеңесі ішкі бақылауды және тәуекелдерді басқаруды жақсарту жөніндегі сыртқы аудиторлардың аудиторлық есебін талдайды.</p>
5.	<p>Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қоры басқармасының қызметіне бақылауды жүзеге асырады.</p>	<p>Директорлар кеңесі басқарманың жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы жылға жоспарланған мақсатына жетуге арналған қызметін талдайды.</p> <p>Директорлар кеңесі уәкілетті органның ықпал ету шараларының және өзге талаптарының, оның ішінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіндегі кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалмау себептерін анықтауға бақылау жасайды.</p> <p>Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерінің функционалдық міндеттеріндегі мүдделердің болуы мүмкін дау-дамайларына талдау жасайды.</p> <p>Директорлар кеңесі өзінің өкілеттіктері шегінде ағымдағы жылдың мақсатты көрсеткіштеріне жинақтаушы зейнетақы қорының қызметінің нәтижелеріне сәйкес келмеген жағдайда жинақтаушы зейнетақы қорының басқарма мүшелеріне шаралар қолдана алады.</p>
6.	<p>Директорлар кеңесі қысқа мерзімге жылдық бюджетті/қаржылық жоспарды құрастыру және ұзақ мерзімге стратегиялық жоспарлау тәртібін, басқару есептілігінің нысандарын және ұсыну мерзімдерін бекітеді.</p>	<p>Басқарма жылдық бюджеттерді және стратегиялық жоспарларды құрастыруды ағымдағы және болашақтағы бәсекелестікті, экономикалық орта мен Қазақстан Республикасының заңнамасын, жинақтаушы зейнетақы қоры капиталының қосымша қажетті мөлшерін ескере отырып, жүргізеді.</p> <p>Басқарма директорлар кеңесі мен жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлеріне жинақтаушы зейнетақы қорының қызметі туралы қаржылық және басқару есептілігін ұсынады.</p>

7.	<p>Директорлар кезең-кезеңімен жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жағдайын бақылауға мүмкіндік беретін қажетті ақпаратты алады, есепті кезеңдегі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіне талдау жасайды, баға береді.</p>	<p>Директорлар кеңесі ай сайын талдауға мынадай есептерді алады:</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғандағы кірістері мен шығыстары туралы жиынтық балансы мен есебі және жоспарланған қызмет көрсеткіштері;</p> <p>инвестициялар туралы есептер: қаржы құралдарының олардың түрлерін және баланстық құнын, рыноктық құнын, кірістілігін және сатып алу және сату жалпы сомасын көрсету бойынша топталуы.</p> <p>Директорлар кеңесі тоқсан сайын талдауға мынадай есептерді алады:</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының активтер мен міндеттемелерінің көлемін салыстыру туралы есеп (гэп-талдау);</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының проценттік тәуекел бойынша позициясын қысқаша талдау;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының валюталардың айырбас бағамдарының ауытқуы тәуекеліне душар болуын қысқаша талдау;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті капиталдағы ағымдағы және болжалданып отырған қажеттіліктерін қысқаша талдау.</p>
8.	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры басқармасының ұйымдастыру-функционалдық құрылымын қалыптастырады.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ұйымдастыру-функционалдық құрылымының мәселелері бойынша ішкі құжаттар мыналарды реттейді, оның ішінде:</p> <p>тәуекелдерді басқару жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшесінің жинақтаушы зейнетақы қоры жүргізетін операцияларға байланысты негізгі тәуекелдерді тәуелсіз талдау және бағалауға жауап беретін өкілеттігі;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының өз функционалдық міндеттеріне сәйкес келетін органдарының құрылымын;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қоры қызметкерлерінің лауазымдық өкілеттігін;</p> <p>есепті жыл ішінде жинақтаушы зейнетақы қорының құрылымдық бөлімшелері басшыларының</p>

		<p>қызметіне баға беру тәртібін, оның ішінде жинақтаушы зейнетақы қоры қызметіндегі мақсатты көрсеткіштерді жинақтаушы зейнетақы қорының орындамағаны үшін шара қолдануды немесе жауапкершілікке тартуды.</p>
9.	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры жүргізген әлеуеттік және ықтимал тәуекелдерді бірегейлендіреді және бағалайды, тәуекелдерді басқарудың реттелген рәсімдерін қолданады.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді басқару функциясын жүзеге асыратын бөлімшесі қаржы құралдарының сыртқы және ішкі рыноктарының теріс серпінділігі жағдайында оның зейнетақы активтеріне, кірістілікке және өтімділікке ықпалына баға беру әдісін п а й д а л а н а д ы .</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді басқару функциясын жүзеге асыратын бөлімшесі, әлуетті және ықтимал тәуекелді беретін ішкі және сыртқы экономикалық факторларды бірегейлендіреді және оған талдау жасайды, олардың жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық көрсеткіштеріне әсер ету дәрежесіне баға б е р е д і .</p> <p>Директорлар кеңесі бекіткен жиынтық лимиттер бөлігінде басқарма жеке-жеке жүргізіліп отырған операциялар түрлері бойынша тәуекелдердің жол берілетін мөлшеріне лимиттер белгілейді, жинақтаушы зейнетақы қорының аталған лимиттерді сақтауы үшін бақылаудың тиімді шараларын қабылдайды.</p>
10.	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қорының ықтимал және әлуетті тәуекелдерін бақылауды жүзеге асырады.</p>	<p>Басқарма жиынтық лимиттердің сақталуын тәуекел түрлері бойынша олардың ай сайынғы есебі негізінде б а қ ы л а й д ы .</p> <p>Басқарма ықтимал және әлуетті тәуекелдерді басқарудағы саясатты жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелерінің сақтауын бақылайды, жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелерінің олар үшін белгіленген лимиттер шегіндегі тәуекелдер мөлшерін сақтау мониторингін жүзеге асырады.</p>
11.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры бағалы қағаздар рыногындағы болуы мүмкін тәуекелдерді әртараптандыру (бөлу) саясатын ұстанады.</p>	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры жүргізіп о т ы р ғ а н операциялар түрлері бойынша тәуекелдерді бөлу, яғни меншікті капиталдың жеткіліктілігі мен төлем қабілетінің қажетті деңгейін сақтау мақсатында олармен байланысты тәуекелді е с к е р і п , қаржы құралдарымен жүргізілген операциялардың құрылымы мен көлемін қалыптастыру саясатын қолданады және оларды жинақтаушы зейнетақы қорының</p>

		<p>жауапты бөлімшелерінің орындауына бақылау жасайды. Жинақтаушы зейнетақы қорының әртараптандыру саясатын іске асыруды қамтамасыз ететін, сондай-ақ уәкілетті орган белгілеген әртараптандыру нормаларын сақтайтын мониторингті жүзеге асыруға мүмкіндік беретін ұйымдастыру-функционалдық және операциялық құрылымы бар.</p>
12.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ұйымдастыру және функционалдық құрылымы, жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық қызметі бойынша шешімдер қабылдау рәсімдері жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі саясатымен реттеледі.</p>	<p>Тәуекелдерді басқару саясаты жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерінің өкілеттіктері мен функционалдық міндеттерін реттейтін, оның ішінде қаржы құралдарын сатып алу/сату жөніндегі операцияларды жасаудың дұрыстығына қосарлы бақылау жасауды көздейтін ережелерді және соған байланысты тәуекелді бақылауды көздейді. Ішкі аудит қызметі басшы қызметкерлердің жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін басқару жөніндегі өкілеттіктері мен функцияларын топтауды анықтауға, сондай-ақ жүргізілген операциялардың жинақтаушы зейнетақы қорының бекітілген корпоративті стратегиясына, саясатына және рәсімдеріне сәйкес келу мәніне тексеру жүргізеді. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі саясат жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесінің, басқарма мүшелерінің және жауапты қызметкерлердің өкілеттіктері мен функционалдық қызметін анықтайды.</p>
13.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорында кезең-кезеңімен директорлар кеңесіне, басқармаға жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы қаржылық қызметі туралы және жинақтаушы зейнетақы қоры қабылдаған тәуекелдер мөлшері туралы ақпарат алуға мүмкіндік беретін басқарудың есеп және есеп беру жүйесі бар.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы қаржылық жай-күйі туралы ақпараттар форматы және ол қабылдаған тәуекелдер белгілі бір басқарудың есеп беру нысаны түрінде стандартталған, оның ішінде кредиттік, проценттік тәуекелдерді, өтімділікті жоғалту тәуекелін, валюталық, ел (трансферттік) тәуекелдерін, сондай-ақ тәуекелдерге душар болу дәрежесін анықтайды, олардың белгіленген лимиттер шегінде сақталуын бірегейлендіреді және өлшем жасайды. Жинақтаушы зейнетақы қорының</p>

		директорлар кеңесіне және басқармасына ұсынылатын басқарушылық ақпарат тізбесі жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесі мен басқармасының тәуекелдерді басқару жөніндегі жеке функционалдық міндеттерін тиісінше орындауы үшін жеткілікті болып табылады.
14.	Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелді басқару жөніндегі ішкі саясаты сол сияқты функциясы тәуекелдерді басқару жөніндегі рәсімдерді орындауды көздейтін қызметкерлерге қойылатын функционалдық міндеттерді де белгілейді.	Жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшесінің тәуекелді басқару жөніндегі және ішкі аудит қызметінің қызметкерлерінің функционалдық міндеттері олар жүргізіп отырған операцияларға сәйкес келеді.
15.	Директорлар кеңесі салымшылар (алушылар) активтерімен жұмысты ұйымдастыруды, жинақталған зейнетақы қаражатын есепке алуды реттейтін ішкі саясатты бекітті.	Жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерімен жұмыс жөніндегі саясатына мыналар ж а т а д ы : салымшылардың (алушылардың) жеке зейнетақы шоттарына қаражаттың, төлемдердің және жинақталған зейнетақы қаражаты аударымдарының уақтылы түсуінің есебін алу шынайылығын қамтамасыз ететін рәсімдер; салымшылардың (алушылардың) зейнетақымен қамсыздандыру шарты бойынша шағымдарын белгіленген мерзімде қарауға кепілдік беретін рәсімдер, жинақталған зейнетақы қаражатын аудару сәтіндегі немесе төлем жасау сәтіндегі жоғалтуларды уақтылы қалпына келтіру; зейнетақы активтерін есепке алу сәйкестігі мониторингін қамтамасыз ету және зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарына сай уақтылы инвестициялау рәсімдері; жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақысын есептеудің дұрыстығын тексеру; зейнетақы активтерінен және инвестициялық кірістерден алынатын жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақысының мөлшері, сондай-ақ осы

		<p>акпараттың жинақтаушы зейнетақы қорының салымшыларына (алушыларына) берілу шарттары.</p>
16.	<p>Ішкі аудит қызметі қаржы құралдарымен операцияларды жасау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелеріне мерзімді түрде, жылына бір реттен кем емес ішкі аудиторлық тексеру жүргізеді, оның ішінде тәуекелді басқару жүйесін және ішкі бақылауды жақсарту мақсатында.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі аудит бойынша саясаты мыналарды анықтайды:</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қоры душар болған барлық тәуекелдер;</p> <p>ішкі аудитті жүргізу ауқымы және жиілігі;</p> <p>ішкі аудитті жүргізу кезінде пайдаланылатын рейтингтік жүйе;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі аудит жүргізу жоспарын жасауға қойылатын талаптар.</p> <p>Ішкі аудит қызметі аудит саясатына сәйкес функциясы қаржы құралдарымен операциялар жүргізуді көздейтін жинақтаушы зейнетақы қорының барлық бөлімшелеріне тұрақты түрде ішкі тексерулер жүргізеді.</p> <p>Ішкі аудит қызметі аудит саясатына сәйкес зейнетақы активтерінің есебінен жасалатын операцияларға, зейнетақы активтерінің қатысуымен жасалатын мәмілелерді жасау дұрыстығына және кастодиан банктермен салыстыруларды жүзеге асырудың, есепке алудың және құжат айналымының дұрыстығына тұрақты ішкі тексерулер жасайды.</p> <p>Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері жинақтаушы зейнетақы қорының біліктілік талаптарына сәйкес келеді, сондай-ақ тексерулер жасалып отырған жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің қызметі туралы жұмыс тәжірибесі және қажетті білімі болады.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі саясаты бойынша ішкі аудит қызметінің тексерілетін бөлімшенің қызметіне байланысты барлық қажетті, оның ішінде коммерциялық немесе өзге де конфиденциалды құпия режимдегі құжаттарға қол жеткізу құқығы көзделеді.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі аудит саясаты бойынша олардың функционалды міндеттерін орындауы жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерінен немесе басқа бөлімшелерден тәуелсіздігі және ішкі аудит қызметінің директорлар кеңесіне есептілігі белгіленеді.</p> <p>Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының сыртқы аудиторымен бірлесіп, жылына бір реттен кем емес ретпен жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі бақылау жүйесіндегі ішкі немесе сыртқы аудитор анықтаған кемшіліктерді талқылау үшін бірлескен кездесулер өткізеді.</p>
17.	<p>Басқарма және қаржы құралдарымен операцияларды жүзеге асыруға жауапты жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің</p>	<p>Ішкі саясат бойынша ай сайын жинақтаушы зейнетақы қорының кірістерін (шығыстарын), оның ішінде серпінділігі, бөлігі, қызмет түрлері бойынша,</p>

	<p>басшылары жинақтаушы зейнетақы қорының ай сайынғы кірістер (шығыстар) мониторингін оларды жинақтаушы зейнетақы қоры директорылар кеңесі бекіткен лимит шегінде сақтау мақсатында жүргізеді.</p>	<p>жинақтаушы зейнетақы қорының аумақтық және функционалдық бөлімшелері бойынша қадағалайтын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі белгіленді.</p> <p>Ішкі саясат бойынша директорылар кеңесі белгілеген жиынтық лимиттер шегіндегі бөлімшенің қызметіне байланысты кірістерді (шығыстарды) басқару жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшесінің өкілеттігі көзделген.</p> <p>Бөлімшелер жинақтаушы зейнетақы қорының күтетін кірістеріне қабылданып отырған тәуекелді ескере отырып баға береді (есептейді).</p>
18.	<p>Басқарма қаржы құралдарымен операцияларды жүзеге асыруға жауапты жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелері бойынша қаржы ресурстарын бөлу мониторингін жинақтаушы зейнетақы қорының директорылар кеңесі белгілеп жол берген лимитін сақтай отырып, оның ішінде тәуекелге және кірістілікке, жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелі мен меншікті капиталына қатысты жүргізеді.</p>	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті капиталының Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілетін барынша төмен деңгейге сай келуін қамтамасыз етеді.</p> <p>Басқарма директорылар кеңесі белгілеген тәуекелдердің жиынтық лимиттер шегінде жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдарымен операцияларды жүзеге асыратын әр бөлімшесі үшін тәуекел лимитін анықтайды.</p>
19.	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қорының шарттық қатынастарын, Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарын, зейнетақы активтері есебінен қаржы құралдарымен операциялар жүргізу жөніндегі ішкі саясатты жүргізуді және сақтауды қадағалайды.</p>	<p>Ішкі аудит қызметі жүргізілген тексерулер қорытындысы бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының қызметкерлерінің жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, халықаралық стандарттарды, зейнетақымен қамсыздандыру аумағындағы Қазақстан Республикасы заңнамаларын білу деңгейін анықтайды.</p> <p>Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтауға байланысты, қаржылық қызметтің жаңа түрлерін енгізу кезінде жинақтаушы зейнетақы қорының қосымша елеулі тәуекелдерінің пайда болу мүмкіндігіне баға береді.</p>
20.	<p>Басқарма директорылар кеңесіне және жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлеріне жинақтаушы зейнетақы қорының қызметі туралы қаржылық және басқару есебін, инвестициялық шешімдер бойынша есепті береді.</p>	<p>Директорылар кеңесі басқарманың директорылар кеңесіне және жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлеріне жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық көрсеткіштеріне баға беру мүмкіндігін қамтамасыз ететін қаржылық және басқару есебін ұсыну нысаны мен мерзімін бекітті.</p> <p>Директорылар кеңесі тұрақты негізде инвестициялық шешімдерді және олардың ұсынымдарын талдап отырады.</p> <p>Директорылар кеңесі ішкі бақылауды жетілдіру және</p>

		<p>тәуекелдерді басқару жөніндегі сыртқы аудиторлардың қорытындысына талдау жасайды.</p>
21.	<p>Басқарма тұрақты түрде тәуелсіз халықаралық аудиторлық ұйымдардың қорытындылары негізінде жинақтаушы зейнетақы қорының есеп және есептілік жүйесін жақсартуды жүзеге асырады.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының есеп және есептілік бойынша саясаты оның ішінде жинақтаушы зейнетақы қорына аудит жүргізу барысында мынадай мәселелерді тексеруді көздейді:</p> <p>күнделікті балансты өңдеудің дұрыстығы; жинақтаушы зейнетақы қорының есеп саясатының қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес келуі; қаржылық есептердегі негізсіз бухгалтерлік айла-шарғы фактілерінің болуы; жеке және зейнетақы активтерінің есебінің дұрыстығы; жинақтаушы зейнетақы қорының есеп саясатында белгіленген талаптар бойынша есеп және есептілікті жасау әдістерінің сәйкестігі; жинақтаушы зейнетақы қорының жылдық есебінде тәуекелдердің құрылымы мен мөлшерін толық және дұрыс ашу.</p>
22.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшесі жинақтаушы зейнетақы қоры қызметінің мониторингін жүзеге асырады, тәуекелдерді бағалауды жүргізеді және тәуекелдердің деңгейін төмендету бойынша іс-шараларды әзірлеуге қатысады.</p>	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі: тәуекелдерді бағалау мен талдауға қажетті ақпаратты жинау процесін ұйымдастырады; әдістемені әзірлейді және жетілдіреді, тәуекелдерді бағалау мен талдау процесін ұйымдастырады; тәуекелдер деңгейін төмендету бойынша іс-шараларды жоспарлайды; тәуекелдерді басқару әдісін әзірлейді, оның ішінде зейнетақы активтері есебінен сатып алынған қаржы құралдарын хеджирлеу принциптерін; тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралардың орындалуын бақылайды.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшесінің қызметкерлеріне қойылатын біліктілік талаптары біліктілігіне сәйкес өтілдің және тәуекелдерді басқару бойынша функционалдық міндеттерін жүзеге асыру үшін жұмыс тәжірибесі болуын көздейді.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді</p>

басқару жөніндегі бөлімшесі зейнетақы активтеріне ықпал етуді бағалау методикасын, қаржылық активтердің сыртқы және ішкі рыногының теріс динамикасы жағдайындағы кірістілігі мен өтімділігін п а й д а л а н а д ы .

Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше: жинақтаушы зейнетақы қорының баланстық есептеріне, сондай-ақ кірістері мен шығыстарына; өтімділіктің төмендеуіне, қаржы құралдарына бағаның өзгеруіне талдау жасайды.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше зейнетақы активтеріне мынадай факторлардың тиімділігі мен өтімділігінің ықпал етуін болжайды:

е л т ә у е к е л і ;

валюталық тәуекел;

қаржы құралдарын мерзімінен бұрын өтеу тәуекелі;

эмитент рейтингінің өзгеру тәуекелі.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше стресс-тестинг өткізуді ұйымдастырады және оның нәтижелерін рынокта теріс факторлар көбейген кезде шұғыл әрекет жоспарында пайдаланады.

**Қазақстан Республикасы Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі
Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуір**

№ 133 қаулысына 2-қосымша

Қаржы құралдарымен операциялар жүргізуге қойылатын талаптар

№N	Талаптар атауы	Талаптар критерийі
1.	Директорлар кеңесі баға жөніндегі тәуекелді және мәмілелерді басқарудың ішкі саясатын бекітті.	<p>Мәмілелерді басқарудың ішкі саясаты мыналарды реттейді:</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қоры активтерінің (міндеттемелерінің) құрылымына байланысты өтімділікті жоғалту тәуекелін а н ы қ т а у ;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қоры активтерінің (міндеттемелерінің) құрылымына байланысты проценттік тәуекелін а н ы қ т а у ;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қоры активтерінің (міндеттемелерінің) құрылымына байланысты валюталық тәуекелін а н ы қ т а у ;</p> <p>туынды қаржы құралдарымен жасалатын операцияларға тиесілі тәуекелдерді анықтау;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының рыноктық тәуекеліне өлшем жасау кезінде пайдаланылатын моделдер;</p>

		<p>тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшенің жинақтаушы зейнетақы қорының рыноктық тәуекел жөніндегі позициясы туралы есебін директорлар кеңесіне және басқармаға ұсыну мерзімділігі; қаржы рыногының жағдайына байланысты баға тәуекелін анықтау;</p> <p>тәуекелдердің басқа түрлерін анықтау.</p>
2.	<p>Директорлар кеңесі фронт-және бэк-офистердің функционалдық міндеттерін бөлуге негізделген, нақты айтқанда мәмілені жүзеге асыратын фронт-офис пен аталған операциялардың есебін көрсетумен айналысатын бэк-офис арасындағы қосарлы бақылау саясатын бекітті.</p>	<p>Қосарлы бақылау жүйесі мыналарды көздейді:</p> <p>фронт және бэк-офистерді бөлу; бэк-офистің фронт-офистегі операцияларға қойылатын талаптарды уақтылы тексеру мүмкіндігі;</p> <p>қосарлы бақылау жүйесі қатысушылары арасындағы болуы мүмкін ымыраласуды шектеу шаралары;</p> <p>фронт және бэк-офистерде және бөлімшелердің міндеттерін бір мезгілде бір тұлғаның орындауына тыйым салу.</p>
3.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының автоматтандырылған жүйесі бар (қаржы құралдарының портфелін басқару, операциялармен қамтамасыз ету, шоттарды өңдеу және есеп айырысу жүргізу, тәуекелдерді басқару).</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерді басқару үшін қажетті ақпаратты жинау жүйесі бар.</p> <p>Ішкі аудит қызметі және сыртқы аудиторлар жинақтаушы зейнетақы қорының бухгалтерлік есеп және есептілікті жүргізуге, тәуекелдерді басқару бөлімшесіне жауап беретін бөлімшелерінің беріп отырған мәліметтерінің нақтылығын тексереді.</p>
4.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының нақты уақыт режиміндегі тәуекелдерді бақылау мүмкіндігін қамтамасыз ететін қаржы құралдарымен операциялар бойынша тәуекелдерді басқару жүйесі бар.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры баға тәуекеліне душар болған кірістерді/шығыстарды және активтер және міндеттемелер бойынша тәуекелдерді бақылайды және күнделікті олардың құнын бағалап отырады.</p>
5.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры кезең-кезеңімен әлуетті рыноктық тәуекелді, сондай-ақ қаржы құралдарына ағымдағы нарықтық бағаны ескеріп, кірістерді/шығыстарды бағалайды.</p>	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры аталған қаржы құралының құнсыздануына байланысты қаржы құралының нарықтық құны болмаған жағдайда қаржылық есеп берудің халықаралық стандарттарына сәйкес тест жүргізеді.</p>

		<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры тұрақты түрде әрбір операциялық күн ішінде қаржы құралдарымен операциялардан түскен кірістерге/шығыстарға баға б е р е д і .</p> <p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдары бойынша әділ бағаны анықтау дұрыстығы жөнінде мониторингті жүзеге асырады.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесі баға тәуекелін ескере отырып, қаржы құралдарының құнын анықтау рәсімдерін бекітті.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қоры тәуекелді бағалау және а ғ ы м д ы қ бағаны рынокқа бейімдеу моделі негізінде қаржы құралдарының құнына баға береді, оның ішінде стресс-тестинг және бэк-тестингті жүзеге асырады.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қоры тәуекелді бағалау және қаржы құралдарымен операциялар жасау кезінде шешімдер қабылдау барысында тұрақты стресс-тестинг қорытындысын пайдаланады.</p>
6.	<p>Директорлар кеңесі қаржы құралдарымен операциялар бойынша жиынтық лимитті, ал басқарма - қаржы құралдары мен эмитенттердің топтары мен түрлері бойынша лимиттерді, сондай-ақ халықаралық практикада "stop-loss" ережесі бойынша қабылданған лимиттерді белгілейді.</p>	<p>Директорлар кеңесі кезең-кезеңмен жиынтық лимитті а н ы қ т а й д ы .</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қорының мәмілелерді жүзеге асыратын бөлімшесі жұмыс күні ішінде жинақтаушы зейнетақы қорының басқармасына жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдары бойынша позициясын ұ с ы н а д ы .</p> <p>Директорлар кеңесі қаржы құралдары бойынша лимиттерді белгілеу рәсімдерін және "stop-loss" лимиттерін белгілеу ережесін анықтайды.</p>
7.	<p>Басқарма қаржы құралдарының әр түрлері бойынша тәуекелдерді басқару рәсімдерін бекітті.</p>	<p>Басқарма шетел валюталарының әрбір түрі мен барлық валюталар бойынша спот, форвард, своп операцияларының халықаралық практикасында қабылданған позициялар бойынша лимиттерді б е л г і л е й д і .</p> <p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі</p>

		<p>spot және форвард операцияларын өтеу мерзімдерін басқару үшін активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерінің күн сайынғы кестесін пайдаланады.</p> <p>Басқарма қаржы құралдары үшін "stop-loss" лимиттерінің диапазонын белгілейді.</p> <p>Ішкі аудит қызметі "stop-loss" лимиттерін айқындау ережелерін жинақтаушы зейнетақы қорының дұрыс қолдануын тексереді.</p>
8.	<p>Директорлар кеңесі баға тәуекелі бойынша және тәуекелдердің басқа түрлері бойынша позицияны айқындау жөніндегі шешімді қабылдау саясатын бекітті, оның ішінде қаржы құралдары бойынша бөлуді, қаржы рыногының өтімділігі мен рынок мөлшерін ескере отырып, саясатты бекітті.</p>	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше қаржы құралдары рыногының және қаржы құралдарының өтімділігінің ауқымы мен динамикасына сәйкес қаржы құралдары жөніндегі лимиттердің бірдейлігіне талдау жүргізеді.</p>
9.	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі тоқсанына кемінде бір рет нәтижелері басқармаға тоқсанына кемінде бір рет, директорлар кеңесіне жарты жылда кемінде бір рет нәтижелері кезең-кезеңмен ұсынылатын, инвестициялардың көлемін талдайды.</p>	<p>Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры инвестициялық операцияларының күнделікті мониторингі рәсімдерін бекітеді.</p> <p>Инвестициялар портфелі бойынша кірістер/шығыстар туралы есеппен бірге мониторинг нәтижелері жинақтаушы зейнетақы қорының басқармасы мен директорлар кеңесіне ай сайын ұсынылады.</p> <p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі қаржы құралының, эмитенттің түрі, айналыс мерзімдері, валюта түрлері мен инвестициялау мақсаттары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының инвестициялық портфелінің мониторингін жүзеге асырады.</p>
10.	<p>Басқарма инвестициялар портфелін құрылымдау рәсімдерін орта және ұзақ мерзімді перспективада инвестициялық тиімділіктің тұрақты көрсеткіштерін ұстап тұратындай етіп бекітті.</p>	<p>Құрылымдау рәсімдері: айына кемінде бір рет нарықтық құны бойынша инвестициялар портфеліне қайта бағалау жүргізуді; жарты жылда кемінде бір рет әрбір есепті кезең үшін қаражаттарды, кірістерді/шығыстарды тарту құнын ескере отырып, инвестициялардың қаржы нәтижелеріне бағалау жүргізуді қарастырады.</p>
11.		

	<p>Директорлар кеңесі қаржы құралдарын сатып алу/сатудан болған шамадан тыс шығыстарды ескерту және көрсетілген саясатты жинақтаушы зейнетақы қорының сақтауын бақылауды жүзеге асыру жөніндегі саясатты бекітті.</p>	<p>Басқарма қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша шамадан тыс шығыстарды болдырмау жөніндегі, оның ішінде қаржылық құралдар рыногындағы бағалардың бірден өзгеруімен байланысты шұғыл рәсімдерді айқындау.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қоры олардың рыноктық құнының динамикасын ескере отырып, қаржы құралдарымен жасалған операциялардан түскен кірістердің/шығыстардың өзгерістеріне талдау жүргізеді.</p>
12.	<p>Директорлар кеңесі тәуекелдерді бағалау саясатын, оның ішінде болжалданатын тәуекелдер бойынша қаржы құралдарын бағалаудың халықаралық практикасын әдістемелерді пайдалана отырып бекітті (VAR-әдісі).</p>	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне сезімтал активтер мен міндеттемелер жөніндегі дюрация көрсеткіштерінің мониторингін тұрақты түрде жүргізеді.</p>
13.	<p>Директорлар кеңесі валюта тәуекелдерінің сандық қатынаста меншікті капитал мен жинақтаушы зейнетақы қоры кірістерінің мөлшерінен асып түсетін жағдайларда тәуекелдің төмендеуі жөніндегі саясатты бекітті.</p>	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі жарты жылда кемінде бір рет стресс-тестинг жүргізеді және рыноктағы қолайсыз факторлар көбейген жағдайда шұғыл іс-әрекет жасау жоспарында олардың нәтижелерін пайдаланады.</p> <p>Жинақтаушы зейнетақы қоры активтерді және міндеттемелерді басқару саясатына сәйкес туынды қаржы құралдарының көмегі арқылы валюта тәуекелін уақтылы хеджирлеу рәсімдерін пайдаланады.</p> <p>Директорлар кеңесі ашық валюта позициялары және валюталық нетто-позиция лимиттерін белгілейді.</p>

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі

Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі

№ 133 қаулысына 3-қосымша

Жинақтаушы зейнетақы қорларының операциялық қызметін қамтамасыз етуге, ақпараттық жүйелерді және басқару ақпаратының жүйелерін функциялауға қойылатын талаптар

№№	Талаптың атауы	Талаптың критерийлері
1.		

	<p>Басқарма бағалы қағаздар рыногында қаржылық қызмет көрсетудің операциялық техникасы бойынша рәсімдерді және олардың бухгалтерлік есеп беруін, сондай-ақ ақша аударымдарының жүйелерін бекітті.</p>	<p>Ішкі рәсімдер реттейді: жинақтаушы зейнетақы қорының операциялық қызметін басқаруды камтамасыз ететін бөлімше; бағалы қағаздар рыногында операцияларды жүргізудің техникалық тәртібі; жинақтаушы зейнетақы қорының жүргізетін операциялардың бухгалтерлік есебі; жинақтаушы зейнетақы қорының операцияларына және олардың есепке алынуына қосарлы бақылау; жинақтаушы зейнетақы қорының құжат айналымына бақылау; жинақтаушы зейнетақы қор міндеттемелерінің орындалуын бақылау, оның ішінде аударымдар және жинақталған зейнетақы қаражатын төлеу тәртібін сақтау; жинақтаушы зейнетақы қорының кастодиан банкке, зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымға берілетін ақпаратын бақылау және куәландыру, оның ішінде ұсынылған ақпараттың сәйкессіздігін анықтаған жағдайда іс-әрекетті куәландыру және реттеу рәсімдері; ақпаратты беру кезінде тұлғалар жауапкершіліктерінің рәсімдері; Қазақстан Республикасының заңнамаларына қойылатын талаптарға жинақталған зейнетақы қаражаты есептеулерінің алгоритмдеріне сәйкестігін тексеру рәсімдері, оның ішінде шартты бірлік құнының есеп айырысулары, шартты бірліктің саны, зейнетақы жарналарын есептеу, жинақталған зейнетақы қаражатының аударымдары және төлемдері және дұрыс е м е с жарналарды қайтару, зейнетақы активтері мен инвестициялық кірістен түсетін комиссиялық сыйақыны өндіріп алу.</p>
2.	<p>Басқарма қаржы құралдарымен жасалған операцияларды есепке алудың дұрыс жүргізілмеуі және шынайы көрсетілмеу мүмкіндігін шектейтін рәсімдерді белгілейді.</p>	<p>Ішкі аудит қызметінің бағалы қағаздармен жасалатын операцияларды есепке алу журналында сенімді және уақтылы көрсетілуі, бағалы қағаздармен жасалатын операцияларды жүргізудің операциялық техникасын олардың сақтауын бағалау мақсатында жарты жылда кемінде</p>

		бір рет бөлімшелерге тексеру жүргізеді.
3.	Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры операцияларының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі рәсімдерді бекітеді.	Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қоры операцияларын кірістермен операцияларды жүзеге асыру кезіндегі заңсыздықтарды анықтау және алдын алу және жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті капиталы мен кірістерінің мөлшеріне тең емес тәуекелді қабылдауы мақсатында тексереді.
4.	Жинақтаушы зейнетақы қорында деректерді электрондық өңдеу жүйелерін әзірлеуге және функциялауға, жоспарлау жөніндегі басқару мен ішкі ережелері бар.	Жинақтаушы зейнетақы қорының деректерді электрондық өңдеу жүйелерін әзірлеуге және функциялауға, жоспарлауға қатысты ережелері мен басшылықтары бар.
5.	Жинақтаушы зейнетақы қорының басқармасы электрондық өңдеу жүйесінің ішкі аудитінің рәсімдерін бекітті.	Деректерді электрондық өңдеу жүйесін бақылауды жүзеге асыратын және деректерді өңдеу мәселелеріне жауап беретін жинақтаушы зейнетақы қорының тұлғаларының жұмыс профиліне сәйкес біліктілігі және тәжірибесі болады. Тексерулерді ішкі аудит қызметі директорлар кеңесі бекіткен тексеру жоспарларына сәйкес жүргізеді. Ішкі аудит қызметі жүргізілген тексерулер нәтижелері туралы басқарма мен директорлар кеңесіне нәтижелер туралы тұрақты хабарлайды.
6.	Басқарма компьютерлік және телекоммуникациялық жүйеге рұқсатсыз қол жеткізудің алдын алу бойынша саясатты бекітті.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің автоматтандырылған жүйеге кіру және шығу кезінде рұқсаттың деңгейін тексеретін жүйесі бар. Басқарма маңызды кілттерді, оның ішінде деректердің ақпараттық базасына электрондық кілттерді бақылау жөніндегі ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің жауапкершілігін белгіледі және рәсімдерін бекітеді.
7.	Басқарма жоспарлы іс-шараларды орындау, оның ішінде төтенше жағдайлар кезінде деректер базасының ақпараттық жүйесінің сақталуын қамтамасыз ету рәсімдерін бекітті.	Р ә с і м д е р : өрт қауіпсіздігі мен сейсмологиялық орнықтылықтың талаптарына жауап беретін деректердің ақпарат базасының техникалық кешендеріне арналған окшау үй - ж а й л а р д ы ң ; автономды электр қуатының; резервтегі компьютерлер мен желілік коммуникациялардың міндетті түрде болуын қ а р а с т ы р а д ы . Жинақтаушы зейнетақы қоры үнемі деректердің

		жүйелік-маңызды бағдарламалық файлдарды мен файлдардың резервтік көшірмелерін қалыптастырады.
8.	Басқарма төтенше жағдайлар болған жағдайда жауапкершілікті және өкілеттілікті табыстау рәсімдерін бекітті.	Төтенше жағдайлар рәсімдері компьютерлік орталық үшін жүйе жұмысында төтенше іркілістер болған жағдайдағы ережелер мен нұсқаулықтарды қарастырады.
9.	Басқарма деректердің және құпия ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету үшін ішкі бақылау саясатын бекітті.	Деректердің және құпия ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету үшін ішкі бақылау саясаты мыналарды көздейді: құпия санатына жатқызылатын ақпарат тізбесі; құпия ақпараты бар құжаттарды тіркеу, рәсімдеу, тіркеу, есепке алу және сақтау тәртібі; құпия ақпаратқа жіберілетін тұлғалардың лауазымдарын көрсете отырып, құпия ақпаратқа рұқсат беру тәртібі.
10.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі проблемалардың қайтадан пайда болуын болдырмау мақсатында қауіпсіздік шараларын әзірлеу жөнінде кезек күттірмейтін шаралардың қолданылатынын ескере отырып, нақты жүйелік проблемаларға есеп жүргізеді.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі техникалық проблемалар есебінің парақтарын толтырады және олар бойынша есеп жүргізеді. Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі проблемалардың туу себептерін бақылайды, олар туралы ақпарат жүйесін дайындаушыларға хабарлайды және олардың қайталануын болдырмау үшін түзету шараларын қабылдайды. Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі осындай проблемалардың сипатын үнемі талдайды.
11.	Басқарма құпия ақпараттың жария болуын және ақпарат деректерінің бұрмалануын болдырмау жөніндегі рәсімдерді бекітті.	Р ә с і м д е р : рұқсаты шектеулі ақпарат деректерінің тізбесін; рұқсат алу тәртібі; ақпарат деректеріне рұқсатты бақылау тәртібі; ақпарат деректеріне рұқсаты бар тұлғалар тізбесі.
12.	Басқарма құралдарды үнемі инспекциялау және жұмыс туралы есептерді тексеру арқылы іркілістердің алдын-алу жөніндегі рәсімдерді бекітті.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі деректердің автоматтандырылған базасын функциялауын қамтамасыз ететін техникалық кешендерге кемінде тоқсанына бір рет тексеру жүргізеді. Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі тоқсанына кемінде бір рет техникалық кешендердің жай-күйі туралы ақпаратты басқармаға ұсынады.
13.	Басқарма деректердің автоматтандырылған базасын басқару терминалдарын рұқсатсыз пайдалануды болдырмау жөнінде рәсімдерді бекітті.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі деректердің автоматтандырылған базасын басқару терминалдарын пайдаланудың мониторингін жүргізеді және сәйкестендіреді, оның ішінде олар жүргізген операциялардың түрі мен көлемінің пайдаланушының функционалдық міндеттеріне сәйкестігін бақылайды. Жинақтаушы зейнетақы қорын пайдаланушының жеке басын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін жүйесі бар.

Қазақстан Республикасы Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі

Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі

№ 133 қаулысына 4-қосымша

Жинақтаушы зейнетақы қорларының орындауға міндетті базалық талаптар критерийі

Тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру	
1.	Директорлар кеңесі инвестициялық декларацияны бекітті.
2.	Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін ішкі құжаттарды бекітеді, оның ішінде: жинақтаушы зейнетақы қорының мүддесіне байланысты дауларды реттеу жөніндегі тәртіпті; функциялары тәуекелдерді басқару жөніндегі рәсімдердің орындалуын көздейтін қызметкерлерге қойылатын біліктілік талаптарын; тәуекелдерді басқару тәртібін; ішкі аудит жөніндегі тәртіпті; ішкі бақылау жөніндегі тәртіпті; есепке алу саясатын; ақпараттық қауіпсіздік тәртібін.
3.	Ішкі аудит бойынша құжаттарда ішкі аудит қызметінің директорлар кеңесіне және жинақтаушы зейнетақы қоры басқармасына әрбір тексерулердің нәтижелерін ұсынудың оңтайлы мерзімдері көзделеді.
4.	Ішкі аудит қызметінің өкілеттігі бөлімше үшін орындалуы міндетті болып табылатын жүргізілген тексерулер қорытындысы бойынша ұсыныстар әзірлеуді көздейді, сонымен қатар оларды жүзеге асыру тәсілдері мен талаптарын тікелей бөлімшелер белгілейді.
5.	Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелері ішкі аудит қорытындысы бойынша қабылданатын іс-шараларды және оларды оңтайлы орындау мақсатында жүргізген және жоспарланған мониторингті жүзеге асырады.
6.	Ішкі аудит қызметі қаржылық қызметтің жаңа түрлерін енгізу кезінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтауға байланысты, жинақтаушы зейнетақы қорында қосымша ықтимал тәуекелдердің пайда болу мүмкіндігіне баға береді.
7.	Басқарма әр тексеру нәтижесі бойынша ішкі аудит қызметінің аудиторлық есебін талдайды және директорлар кеңесіне анықталған кемшіліктерді жою үшін тиісті шараларды қабылдау жөнінде ұсыныстар жасайды.
8.	Ішкі құжаттармен әр ай сайын жинақтаушы зейнетақы қорының қызмет түрлері бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының кірістерін (шығыстарын), оның ішінде динамикасын және жинақтаушы зейнетақы қорымен комиссиялық сыйақының дұрыс есептелуі мен төленуін тексеруді қадағалайтын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі белгіленеді.
9.	Басқарма тәуелсіз халықаралық аудиторлық ұйымдардың аудиторлық есебі негізінде жинақтаушы зейнетақы қорының есеп және есептілік жүйесін жақсартады.
10.	

	Ішкі аудит қызметі ішкі ережелердің және жинақтаушы зейнетақы қоры рәсімдерінің сақталуына, ішкі және сыртқы аудиторлардың ұсыныстарына, ықпал ету шараларын және уәкілетті органның басқа талаптарын орындауына бақылауды жүзеге асырады.
11.	Директорлар кеңесі қажеттігіне қарай жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық жағдайын қадағалауға мүмкіндік беретін қажетті ақпаратты алады, жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы қаржылық жылға жоспарланған мақсаттарға жетуіне талдау жасайды және бағалайды.
12.	Директорлар кеңесі сыртқы аудиторлардың ішкі бақылауды жақсарту және тәуекелдерді басқару жөніндегі аудиторлық есептерін талдайды.
13.	Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдық жылға жоспарланған мақсаттарға жету мәні бойынша басқарма қызметін талдайды.
14.	Директорлар кеңесі уәкілетті органның ықпал ету шаралары мен басқа талаптарын орындамау, оның ішінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіндегі кемшіліктерді жою жөніндегі шаралар жоспарын орындалмау себебін анықтауға байланысты бақылау жүргізеді.
15.	Директорлар кеңесі жинақтаушы зейнетақы қорының басшы қызметкерлерінің қызметтік міндеттерінде болуы мүмкін мүдде дауына талдау жасайды.
16.	Директорлар кеңесі өзінің өкілеттігі шегінде жинақтаушы зейнетақы қорының қызмет нәтижесі ағымдағы жылдың мақсаттық көрсеткіштеріне сәйкес келмеген жағдайда, жинақтаушы зейнетақы қорының басқарма мүшелеріне шаралар қолдануы мүмкін.
17.	Басқарма жылдық бюджетті және стратегиялық жоспарларды құруды ағымдық және болашақтағы бәсекелестік, экономикалық ортаны және нормативтік құқықтық базаны, жинақтаушы зейнетақы қорының қосымша қажетті капитал мөлшерін ескеріп жасайды.
18.	Басқарма директорлар кеңесі мен жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлеріне жинақтаушы зейнетақы қоры қызметі туралы қаржылық және басқарушылық есепті ұсынады.
19.	Директорлар кеңесі ай сайын талдау үшін мынадай есептерді а л а д ы : жиынтық баланс және өткен жылдағы кезеңмен салыстырғандағы жинақтаушы зейнетақы қорының кірістері мен шығыстары туралы есеп және қызметтері жоспарының көрсеткіштері; инвестициялар туралы: қаржы құралдарын түрлеріне қарай топтастыра отырып және олардың баланстық құнын, нарықтық құнын, кірістілігін және сатып алу мен сатудың жалпы сомасын көрсете отырып жасалған есептер. Директорлар кеңесі тоқсан сайын талдау жасау үшін мынадай е с е п т е р д і а л а д ы : жинақтаушы зейнетақы қорының активтері мен міндетемелерінің көлемін салыстыру туралы есеп (гәп-талдау); пайыз тәуекелі бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының

	<p>қаражаттың уақтылы түсуі мен есепке алудың сенімділігін қамтамасыз ететін рәсімдер, жинақталған зейнетақы қаражатының төлемдері мен аударымдары; зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарттар бойынша салымшылардың (алушылардың) шағымдарын белгіленген мерзімде қарауға кепілдік беретін, жинақталған зейнетақы қаражатының оларды аудару немесе төлем жасау барысында жоғалған жинақталған зейнетақы қаражатының уақтылы қалпына келтіруге кепілдік беретін рәсімдер; зейнетақы активтері мен зейнетақы активтерін уақтылы инвестициялауын есепке алудың Қазақстан Республикасы заңнамаларының талаптарына сәйкестігінің мониторингін қамтамасыз ететін рәсімдер; қордың комиссиялық сыйақының есептеуінің дұрыстығын тексеру; жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтері мен инвестициялық кірістен өндіріп алынатын комиссиялық сыйақысының мөлшері, сондай-ақ жинақтаушы зейнетақы қорының салымшыларға (алушыларға) осы ақпаратты ұсыну тәртібі.</p>
27.	<p>Ішкі аудит жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қорының саясаты: жинақтаушы зейнетақы қоры ұшырауы мүмкін барлық тәуекелдерді; ішкі аудит жүргізудің ауқымы мен жиілігін; ішкі аудитті жүргізу кезінде пайдаланылатын рейтингтік жүйені; жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі аудитті жүргізу жоспарын жасауға қойылатын талаптарды айқындайды.</p>
28.	<p>Ішкі аудит қызметі аудит саясатына сәйкес функциялары қаржы құралдарымен жасалатын операцияларды жүргізуді көздейтін жинақтаушы зейнетақы қорының барлық бөлімшелеріне тұрақты ішкі тексеру жүргізеді.</p>
29.	<p>Ішкі аудит қызметі аудит саясатына сәйкес зейнетақы активтерінің есебінен жүргізілетін операцияларға, зейнетақы активтерінің қатысуымен жасалатын мәмілелердің дұрыстығына және кастодиан банктермен есепке алу және құжат айналымының дұрыстығын салыстыруды жүзеге асырып, үнемі ішкі тексеру жүргізеді.</p>
30.	<p>Ішкі аудит қызметінің қызметкерлері жинақтаушы зейнетақы қорының біліктілік талаптарына сәйкес келеді, сондай-ақ тексеру жүргізілетін жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің қызметі туралы жұмыс тәжірибесі мен қажетті білімдері бар.</p>
31.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі саясаты тексерілетін бөлімшенің қызметіне байланысты барлық қажетті құжаттарға, оның ішінде коммерциялық, өзге де немесе құпиялық режимі бар құжаттарға қол жеткізуге ішкі аудит қызметінің құқығы қарастырады.</p>
32.	<p>Ішкі аудит жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қорының саясаты басшы қызметкерлердің немесе жинақтаушы зейнетақы қорының басқа бөлімшелерінің функционалдық міндеттерін орындаудағы тәуелсіздігі және ішкі аудит қызметінің директорлар кеңесіне есеп беруін белгілейді.</p>

33.	Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының сыртқы аудитормен бірлесіп жылына кемінде бір рет жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі бақылау жүйесінен ішкі және сыртқы аудиторлар анықтаған кемшіліктерді талқылау үшін бірлескен кездесулер өткізеді.
34.	Ішкі аудит қызметі оларды оңтайлы орындау мақсатында, ішкі аудит нәтижелері бойынша қабылданған, жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшелері жүргізетін және жоспарлайтын іс-шаралар мониторингін жүзеге асырады.
35.	Ішкі саясатпен жинақтаушы зейнетақы қорының кірісін (шығысын), оның ішінде қызмет көрсетулердің динамикасында, бөлігінде, қызмет түрлері бойынша, жинақтаушы зейнетақы қорының аумақтық және функционалдық бөлімшелері бойынша ай сайын бақылап отыратын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі белгіленеді.
36.	Ішкі саясатпен директорлар кеңесімен белгіленген жиынтық лимиттер шегінде, бөлімшелердің қызметіне байланысты кірістерді (шығыстарды) басқару жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің өкілеттіктері қарастырылады.
37.	Басқарма заңнамамен сәйкес ең аз талап етілетін деңгейде жинақтаушы зейнетақы қорының меншікті капиталының сәйкестігін қамтамасыз етеді.
38.	Басқарма директорлар кеңесімен белгіленген жиынтық лимиттер шегінде қаржы құралдарымен жасалатын операцияларды жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының әрбір бөлімшелерінің тәуекел лимитін айқындайды.
39.	Ішкі аудит қызметі жүргізілген тексерулер нәтижелері бойынша жинақтаушы зейнетақы қоры қызметкерлерінің зейнетақымен қамтамасыз ету саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасын, халықаралық стандарттарды, жинақтаушы зейнетақы қорының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін игеру деңгейін айқындайды.
40.	Ішкі аудит қызметі қаржылық қызмет көрсетудің жаңа түрлерін ендірген кезде, жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтаумен байланысты, жинақтаушы зейнетақы қорының қосымша елеулі тәуекелдерін пайда болу мүмкіндігін бағалайды.
41.	Директорлар кеңесі және жинақтаушы зейнетақы қорының акционерлері басқармасының жинақтаушы зейнетақы қорының қаржылық көрсеткіштерін бағалау мүмкіндігін қамсыздандыратын қаржылық және басқармалық есеп берулерін ұсыну мерзімдері мен нысандарын бекітті.
42.	Директорлар кеңесі тұрақты негізде инвестициялық шешімді және оларға ұсынымдарды талдайды.
43.	Директорлар кеңесі ішкі бақылауды және тәуекелдерді басқаруды жақсарту жөніндегі сыртқы аудиторлардың қорытындысын талдайды.
44.	

	<p>Есеп және есептілік жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қорының саясаты, сонымен бірге жинақтаушы зейнетақы қорының аудитін тексеру барысында мынадай мәселелерді қарастырады:</p> <p>күн сайынғы баланстарды өңдеудің дұрыстығын; жинақтаушы зейнетақы қорының есеп саясатының қаржы есебінің халықаралық стандарттарына сәйкестігін; қаржы есептерімен бухгалтерлік негізсіз айла-әрекет жасау фактілерінің болуын;</p> <p>меншікті және зейнетақы активтерін есепке алудың дұрыстығын; жинақтаушы зейнетақы қорының есеп беру саясатында белгіленген талаптарға есепке алу әдістері мен есеп беруді құрастырудың сәйкес келуін;</p> <p>жылдық есептегі тәуекелдер құрылымы мен мөлшерінің жинақтаушы зейнетақы қорының толыққанды және дұрыс ашып көрсетуін.</p>
45.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше: тәуекелдерді талдау мен бағалауға қажетті ақпараттарды жинау процесін ұйымдастырады;</p> <p>әдістемені әзірлейді және жетілдіреді, тәуекелдерді талдау мен бағалау процесін ұйымдастырады;</p> <p>тәуекелдер деңгейін төмендету жөніндегі шараларды жоспарлайды;</p> <p>тәуекелдерді басқару әдістемелерін, оның ішінде зейнет активтері есебінен алынған қаржы құралдарын хеджирлеу принциптерін әзірлейді;</p> <p>тәуекелдерді басқару жөніндегі шаралардың орындалуын бақылайды.</p>
46.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдерін басқару жөніндегі бөлімшелердің қызметкерлеріне қойылатын біліктілік талаптарында тәуекелдерді басқару жөніндегі функционалдық міндеттерді жүзеге асыру үшін біліктілігі мен жұмыс тәжірибесіне сәйкес келетін өтілдің болуын қарастырады.</p>
47.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі сыртқы және ішкі қаржы активтері рыногының теріс дамуы жағдайында кірістілігі мен өтімділігі, зейнет активтеріне әсер ететін бағалау әдістемесін қолданады.</p>
48.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше: жинақтаушы зейнетақы қорының баланстық есептерін, сондай-ақ кірістер мен шығыстарды; өтімділіктің төмендеуін, қаржы құралдары бағасының өзгеруін талдайды.</p>
49.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше мынадай факторлардың: ел тәуекелінің; валюта тәуекелінің; қаржы құралдарын мерзімінен бұрын өтеу тәуекелдерінің; эмитенттің рейтингін өзгеру тәуекелдерінің зейнетақы активтеріне, тиімділігі мен өтімділігіне ықпал етуін болжайды.</p>
50.	<p>Тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімше стресс-тестілеуді өткізуді ұйымдастырады және оның нәтижелерін рынокта теріс факторлар өсе бастаған жағдайда жедел іс-қимылдар жасауға пайдаланады.</p>

Қаржы құралдарымен жасалатын операцияларды жүргізу

51.	Қосарланған фронт-бэк-офистің тексеру келісімдерді фронт пен міндеттерді бір қарастырады.	және фронт-офистің бәкілау жүйесі шектеу және бөлімшелердегі қызметтік	бәкілау жүйесі қатысушылар арасындағы шараларын;	жүйесі: бөлуді; уақтылы мүмкіндігін;	және бөлімшелердегі қызметтік тыйым салуды
52.	Жинақтаушы зейнетақы қорының тәуекелдері басқаруға қажетті ақпаратты жинау бойынша жүйесі бар.	қорының тәуекелдері	басқаруға қажетті		
53.	Ішкі аудит қызметі және зейнетақы ұсынған мәліметтердің нақтылығын тексереді.	және сыртқы аудиторлар тәуекелдерді басқару бөлімшесінде, бухгалтерлік есеп және есептілікті жүргізуге жауап беретін жинақтаушы зейнетақы қор бөлімшесі	және сыртқы аудиторлар тәуекелдерді басқару бөлімшесінде, бухгалтерлік есеп және есептілікті жүргізуге жауап беретін жинақтаушы зейнетақы қор бөлімшесі		
54.	Тәуекелдерді жинақтаушы зейнетақы қорының айқындаған әділ құнның дұрыстығына мониторинг жүргізеді.	басқару бөлімшесі қаржы құралдары бойынша	қаржы құралдары бойынша	құралдары бойынша	құнның дұрыстығына
55.	Директорлар кеңесі кезең-кезеңімен жиынтық лимитті анықтайды.	кеңесі кезең-кезеңімен	жиынтық лимитті		
56.	Мәмілелерді жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының позициясын ұсынады.	жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының позициясын ұсынады.	жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы құралдары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының позициясын ұсынады.		
57.	Директорлар кеңесі "stop-loss" лимиттерін белгілейді.	кеңесі қаржы құралдары бойынша лимиттерді және "stop-loss" лимиттерін белгілеу ережесін айқындау рәсімдерін	қаржы құралдары бойынша лимиттерді және "stop-loss" лимиттерін белгілеу ережесін айқындау рәсімдерін		
58.	Басқарма шетел валюталарының әрбір түрі мен барлық валюталар бойынша спот, форвард, своп операцияларының практикасында қабылданған позициялар бойынша халықаралық лимиттерді белгілейді.	шетел валюталарының әрбір түрі мен барлық валюталар бойынша спот, форвард, своп операцияларының практикасында қабылданған позициялар бойынша халықаралық лимиттерді белгілейді.	шетел валюталарының әрбір түрі мен барлық валюталар бойынша спот, форвард, своп операцияларының практикасында қабылданған позициялар бойынша халықаралық лимиттерді белгілейді.		
59.	Тәуекелдерді операцияларын өтеу міндеттемелерді пайдаланады.	басқару бөлімшесі өтеу мерзімдерін өтеу мерзімдерінің күн	басқару бөлімшесі өтеу мерзімдерін өтеу мерзімдерінің күн	спот және форвард үшін активтер мен сайынғы кестесін	
60.	Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры инвестициялық операцияларының күнделікті мониторингі рәсімдерін бекітеді.	жинақтаушы зейнетақы қоры инвестициялық операцияларының күнделікті мониторингі рәсімдерін бекітеді.	жинақтаушы зейнетақы қоры инвестициялық операцияларының күнделікті мониторингі рәсімдерін бекітеді.		
61.	Инвестициялар портфелі бойынша есеппен бірге мониторинг нәтижелері зейнетақы қорының директорлар кеңесіне ай сайын ұсынылады.	портфелі бойынша есеппен бірге мониторинг нәтижелері зейнетақы қорының директорлар кеңесіне ай сайын ұсынылады.	портфелі бойынша есеппен бірге мониторинг нәтижелері зейнетақы қорының директорлар кеңесіне ай сайын ұсынылады.	кірістер/шығыстар туралы басқарма мен жинақтаушы	
62.	Тәуекелдерді эмитенттің инвестициялау инвестициялық портфелінің мониторингін жүзеге асырады.	басқару бөлімшесі түрі, айналыс мақсаттары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының	басқару бөлімшесі түрі, айналыс мақсаттары бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының	қаржы құралдарының, валюта түрлері мен	
63.	Құрылымдау айына кемінде бір рет нарықтық құны бойынша инвестициялар рәсімдері:	Құрылымдау айына кемінде бір рет нарықтық құны бойынша инвестициялар рәсімдері:	Құрылымдау айына кемінде бір рет нарықтық құны бойынша инвестициялар рәсімдері:		

	портфеліне қайта бағалау жүргізуді; жарты жылда кемінде бір рет әрбір есепті кезең үшін қаражаттарды, кірістерді/шығыстарды тарту құнын ескере отырып, инвестициялардың қаржы нәтижелеріне бағалау жүргізуді қарастырады.
64.	Басқарма қаржы құралдарымен жасалатын операциялар бойынша шамадан тыс шығыстарды болдырмау жөніндегі, оның ішінде қаржы құралдары рыногындағы бағалардың бірден өзгеруімен байланысты шұғыл рәсімдерді айқындайды.
65.	Жинақтаушы зейнетақы қоры олардың рыноктық құнының динамикасын ескере отырып, қаржы құралдарымен жасалған операциялардан түскен кірістердің/шығыстардың өзгерістеріне талдау жүргізеді.
66.	Жинақтаушы зейнетақы қоры болжалданатын жинақтаушы зейнетақы қорының баланстан тыс операцияларын өтеу көлемін ескере отырып, өтімділік бақылауын жүзеге асырады.
67.	Тәуекелдерді басқару бөлімшесі сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне сезімтал активтер мен міндеттемелер жөніндегі дюрация көрсеткіштерінің мониторингін тұрақты түрде жүргізеді.
Жинақтаушы зейнетақы қорларының операциялық қызметін, ақпараттық жүйені және басқару ақпаратының жүйесін функциялауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптар	
68.	І ш к і р ә с і м д е р р е т т е й д і : жинақтаушы зейнетақы қорының операциялық қызметін басқаруды қ а м т а м а с ы з е т е т і н б ө л і м ш е н і ; бағалы қағаздар рыногында операцияларды жүргізудің т е х н и к а л ы қ т ә р т і б і н ; жинақтаушы зейнетақы қор жүргізетін операциялардың б у х г а л т е р л і к е с е б і н ; жинақтаушы зейнетақы қорының операцияларына және олардың е с е б і н е қ о с а р л ы б а қ ы л а у д ы ; жинақтаушы зейнетақы қорының құжат айналымына бақылауды; жинақтаушы зейнетақы қор міндеттемелерінің орындалуын бақылау, оның ішінде аударым тәртібін сақтау және жинақталған з е й н е т а қ ы қ а р а ж а т ы н т ө л е у ; жинақтаушы зейнетақы қорының кастодиан банкке беретін зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйым, оның ішінде ұсынылған ақпараттың сәйкессіздігін анықтаған жағдайда іс-әрекетті куәландыру және реттеу р ә с і м д е р і н ; ақпаратты беру кезінде тұлғалар жауапкершіліктерінің р ә с і м д е р і н ; жинақталған зейнетақы қаражаты есептеулері алгоритмдерінің Қазақстан Республикасының заңнамаларына қойылатын талаптарға сәйкестігін тексеру рәсімдері, оның ішінде шартты бірлік құнының есеп айырысулары, шартты бірліктің саны, зейнетақы жарналарын есептеу, жинақталған зейнетақы қаражатының аударымдары және төлемдері және дұрыс емес жарналарды қайтару, зейнетақы активтері мен инвестициялық кірістен түсетін комиссиялық сыйақыны өндіріп алуын реттейді.

69.	Ішкі аудит қызметі жарты жылда кемінде бір рет бөлімшелерге олардың бағалы қағаздармен жасалатын операцияларды жүргізудің операциялық техникасын сақтауын, есепке алу журналында бағалы қағаздармен жасалатын операциялардың сенімді және уақтылы көрсетілуін бағалау мақсатында тексеру жүргізеді.
70.	Ішкі аудит қызметі жеке капитал мен жинақтаушы зейнетақы қорының кірістері мөлшеріне сай келмейтін кірістер және тәуекелдерді қабылдау операцияларын жүзеге асыру кезінде асыра пайдалану оқиғаларын анықтау және алдын алу мақсатында операцияларды тексереді.
71.	Жинақтаушы зейнетақы қорының деректерді электрондық өңдеу жүйесін жоспарлауға, әзірлеуге және функциялауға қатысты ережелері мен басшылықтары бар.
72.	Электрондық өңдеу жүйесін бақылауды жүзеге асыратын және деректерді өңдеу мәселелеріне жауап беретін жинақтаушы зейнетақы қоры тұлғаларының жұмыс саласына сәйкес біліктілігі және тәжірибесі болады.
73.	Ішкі аудит қызметі директорлар кеңесі бекіткен тексерулер жоспарына сәйкес тексеру жүргізеді.
74.	Ішкі аудит қызметі жүргізілген тексерулер нәтижесі бойынша тұрақты түрде басқарма мен директорлар кеңесіне хабарлайды.
75.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесінің автоматтандырылған жүйеден шыққан және кірген кезде рұқсат беру деңгейін тексеру жүйесі бар.
76.	Басқарма маңызды кілттерді, оның ішінде деректердің ақпарат базасына электрондық кілттерді бақылау жөніндегі ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі рәсімдерін бекітеді және жауапкершілігін белгілейді.
77.	Р ә с і м д е р : өрт қауіпсіздігінің, сейсмологиялық орнықтылықтың талаптарына жауап беретін деректердің ақпарат базасының техникалық кешендеріне арналған оқшау үй-жайлардың; автономды электр қуатының; резервтегі компьютерлер мен желілік коммуникациялардың міндетті түрде болуын қарастырады.
78.	Жинақтаушы зейнетақы қоры деректердің жүйелік-маңызды бағдарламалық файлдары мен файлдардың резервтік көшірмелерін үнемі қалыптастырады.
79.	Төтенше жағдайлар рәсімдері компьютерлік орталықтар үшін жүйе жұмысында төтенше іркілістер болған жағдайдағы ережелер мен басшылықтарды қарастырады.
80.	Деректердің және құпия ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі ішкі бақылау саясаты мыналарды көздейді: құпия санатына жатқызылатын ақпарат тізбесін; құпия ақпараты бар құжаттарды тіркеу тәртібі, рәсімдеу, тіркеу, есепке алу және сақтауды; құпия ақпаратқа жіберілетін тұлғалардың лауазымдарын көрсете отырып, құпия ақпаратқа рұқсат беру тәртібін.
81.	

	проблемалардың есепке алу парақтарын толтырады және олар бойынша есеп беру жүргізіледі.
82.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі проблемалардың туу себептерін бақылайды, олар туралы ақпарат жүйесін дайындаушыларға хабарлайды және олардың қайталануын болдырмау үшін түзету шараларын қабылдайды.
83.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі осындай проблемалардың сипатын үнемі талдайды.
84.	Р е с і м д е р : рұқсаты бар шектеулі ақпарат деректерінің тізбесін; р ұ қ с а т а л у т ә р т і б і н ; ақпарат деректеріне рұқсатты бақылау тәртібін; ақпарат деректеріне рұқсаты бар тұлғалардың тізбесін көздейді.
85.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі тоқсанына кемінде бір рет автоматтандырылған деректер базасының функциялануын қамтамасыз ететін техникалық кешендерге тексеру жүргізеді.
86.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі тоқсанына бір рет техникалық кешендердің жай-күйі туралы басқармаға ақпарат ұсынады.
87.	Ақпараттық қамтамасыз ету бөлімшесі деректердің автоматтандырылған базасын басқару терминалдарын пайдаланудың мониторингін жүргізеді және сәйкестендіреді, оның ішінде олар жүргізген операциялардың түрі мен көлемінің пайдаланушының функционалдық міндеттеріне сәйкестігін бақылайды.
88.	Жинақтаушы зейнетақы қорында пайдаланушының жеке басын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін жүйе бар.

Қазақстан Республикасы Қаржы
нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігі
Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі

N 133 қаулысына 5-қосымша

**Жинақтаушы зейнетақы қорына орындауға
міндетті қосымша талаптар критерийлері**

Тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру	
1.	Жинақтаушы зейнетақы қорының корпоративтік стратегиясында жинақтаушы зейнетақы қоры қызметінің қысқа мерзімді (бір жылға дейін) және ұзақ мерзімді (бір жылдан он жылға дейін) мақсаттары айқындалған.
2.	Жинақтаушы зейнетақы қорының ұзақ мерзімді стратегиясы бұрын жинақтаушы зейнетақы қорының қызметіне теріс әсер еткен факторларды жою мақсатында жасалған және тұрақты жетілдіріліп отырады .
3.	Директорлар кеңесі тәуекелдермен (кредит тәуекелі, процент тәуекелі, өтімділікті жоғалту тәуекелі, валюта тәуекелі)

	байланысты жинақтаушы зейнетақы қорының стратегиясына, саясатына және рәсімдеріне қайшы келетін операцияларды жасау мүмкіндігін болдырмау мақсатында мониторинг жүргізеді.
4.	Тәуекелді басқару функциясын жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі зейнетақы активтеріне ықпал ету әдістемесін, қаржы құралдарының теріс динамикасы жағдайында ішкі және сыртқы рыноктарының кірістілігі мен өтімділігін пайдаланады.
5.	Тәуекелдерді басқару функцияларын жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорының бөлімшесі әлуетті және ықтимал тәуекелді білдіретін ішкі және сыртқы экономикалық факторларды сәйкестендіреді және талдайды, олардың жинақтаушы зейнетақы қорының қаржы көрсеткіштеріне ықпалының дәрежесін бағалайды.
6.	Басқарма директорлар кеңесі бекіткен жиынтық лимиттер бөлігінде өткізілетін операция түрлері бойынша жеке алғанда тәуекелдердің рұқсат мөлшеріне лимитті айқындайды, жинақтаушы зейнетақы қорының аталған лимиттерді сақтауын бақылаудың тиімді шараларын қабылдайды.
7.	Басқарма олардың ай сайынғы есебі негізінде тәуекелдердің түрлері бойынша жиынтық лимиттерді сақтауын бақылайды.
8.	Басқарма жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің әлуетті және ықтимал тәуекелдерді басқарудағы саясатты сақтауын бақылайды, жинақтаушы зейнетақы қоры бөлімшелерінің олар үшін белгіленген лимиттер шегінде тәуекелдер мөлшерін сақтау мониторингін жүзеге асырады.
9.	Басқарма жинақтаушы зейнетақы қорының жүргізген операцияларының түрлері бойынша тәуекелдерді бөлу, яғни меншікті капитал мен төлем қабілеттігін сақтау мақсатында, оларға байланысты тәуекелді ескере отырып, қаржы құралдарымен жасалатын операциялардың құрылымын және көлемін қалыптастыру саясатын қолданады және оны жинақтаушы зейнетақы қорының жауапты бөлімшелерінің орындауын бақылайды.
10.	Жинақтаушы зейнетақы қорының әрараптану саясатын іске асыруды қамтамасыз ететін, сондай-ақ уәкілетті орган белгілеген әрараптану нормаларын сақтау мониторингін жүзеге асыруға мүмкіндік беретін ұйымдық-функционалдық және операциялық құрылымы бар.
11.	Жинақтаушы зейнетақы қорының ағымдағы қаржы жағдайы туралы ақпарат форматы және олар бойынша қабылдаған тәуекелдер басқару есебінің белгілі бір нысандары түрінде стандартталған, олар оның ішінде кредиттік, пайыздық тәуекелдерін, өтімділікті жоғалту тәуекелін, валюта тәуекелін, елдің (трансферт) тәуекелдерін сәйкестендіреді және өлшейді, сондай-ақ тәуекелдерге ұшырау дәрежесін, белгіленген лимиттер шегінде олардың сақталуын айқындайды.
12.	Бөлімшелер қабылданатын тәуекелді ескере отырып, жинақтаушы зейнетақы қорының күтілетін кірістерін бағалауды (есептеуді) жүргізеді.

Қаржы құралдарымен жасалатын операцияларды жүргізу

13.	<p>Мәмілелерді басқару жөніндегі ішкі саясат былайша р е т т е л е д і :</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының активтер (міндеттемелер) құрылымына байланысты өтімділікті жоғалту тәуекелін анықтау;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының активтер (міндеттемелер) құрылымына байланысты валюталық тәуекелді анықтау;</p> <p>туынды қаржы құралдарымен операцияларға тиесілі т ә у е к е л д е р д і а н ы қ т а у ;</p> <p>жинақтаушы зейнетақы қорының рыноктық тәуекеліне өлшем жасау кезіндегі пайдаланылатын модельдер;</p> <p>тәуекелдерді басқару бөлімшесінің директорлар кеңесіне және басқармаға рыноктық тәуекел бойынша жинақтаушы зейнетақы қорының позициялары туралы есебін ұсыну к е з е н д і л і г і ;</p> <p>қаржы рыногының жай-күйімен байланысты баға тәуекелін а й қ ы н д а у ;</p> <p>тәуекелдердің басқа түрлерін айқындау.</p>
14.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры баға активтер мен міндеттемелер бойынша тәуекелдерді және кірістерді/шығыстарды бақылайды және олардың құнына күн сайынғы бағалау жүргізеді.</p>
15.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры қаржы құралының нарықтық құны болмаған жағдайда қаржылық есеп беру жағдайында қаржылық есеп берудің халықаралық стандартына сәйкес осы қаржы құралының құнсыздануына тест жүргізеді.</p>
16.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры әр операциялық күн ішінде қаржы құралдарымен жасалған операциялардан түскен кірістер/шығыстарға жүйелі бағалау жүргізеді.</p>
17.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қорының директорлар кеңесі баға тәуекелін ескере отырып, қаржы құралының құнын айқындау рәсімдерін бекітті.</p>
18.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры қаржы құралының құнын бағалауды тәуекелді бағалау моделінің және ағымдағы бағаларды рыноктық бағаға келтіру негізінде жүргізеді, сонымен бірге стресс-тестинг және бэк-тестинг өткізеді.</p>
19.	<p>Жинақтаушы зейнетақы қоры тәуекелді бағалау нәтижелерін және қаржы құралдарымен операцияларды жасауға шешім қабылдау барысында тұрақты стресс-тестингтерді пайдаланады.</p>
20.	<p>Басқарма қаржы құралдары үшін "stop-loss" лимиттерінің диапазонын пайдаланады.</p>
21.	<p>Ішкі аудит қызметі жинақтаушы зейнетақы қорының "stop-loss" лимитін айқындау ережелерін қолдануын тексереді.</p>
22.	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі қаржы құралдары бойынша лимиттердің бірдейлігіне қаржы құралдары рыногының ауқымы мен динамикасына және қаржы құралдарының өтімділігіне сәйкес талдау жүргізеді.</p>
23.	<p>Тәуекелдерді басқару бөлімшесі кемінде жарты жылда бір рет стресс-тестинг өткізеді және оның н ә т и ж е с і н р ы н о к т а ғ ы</p>

	қолайсыз факторлардың өсу барысында шұғыл іс-әрекет жоспарына пайдаланады.
24.	Жинақтаушы зейнетақы қоры активтерді және міндеттемелерді басқару саясатына сәйкес туынды қаржы құралдары көмегімен валюталық тәуекелді уақтылы хеджирлеу рәсімдерін пайдаланады.
25.	Директорлар кеңесі ашық валюталық позициялар бойынша лимиттерді және валюталық нетто-позиция лимитін анықтайды.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК